

KATEDRA ČAKAVSKOGA SABORA GROBNIŠĆINE

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2023. GODINU

Protekla godina je za Katedru također protekla u turbulentom tempu. Gotovo cijelu 2023. godinu Katedra je djelatnost obavljala u neadekvatnim uvjetima, u prostoru Interpretacijskog centra u Kaštelu Grobnik, budući da su se građevinski radovi na uređenju Galerije suvremene umjetnosti Grobnik, zbog problema s izvođačima radova, odužili te nisu bili završeni sve do listopada 2023. g. Preseljenje iz Interpretacijskog centra u novi ured prisilno je bilo izvršeno u listopadu jer zbog prodora vode u Interpretacijskom centru rad nije bio moguć. Da bi stvar bila gora, zbog nestručno izvedenih radova na Interpretacijskom centru došlo je do prokišnjavanja krovništva iznad Galerije, upravo u prostor predviđen za depo umjetnina, pa nije bilo moguće preseliti umjetnička djela i osposobiti za ponovni rad Zavičajni muzej. Unatoč tim otežanim uvjetima, bez prikladnog prostora, Katedra je uspjela održati redovnu djelatnost i uspješno provesti dugogodišnje programe i projekte kako će u nastavku biti istaknuto. Uz navedeno, s dosadašnjom voditeljicom programskih djelatnosti i tajnicom Katedre Tamarom Crnković sklopljen je u srpnju 2023. g. sporazum o raskidu ugovora o radu, a umjesto nje zaposlili smo na mjesto voditelja programskih djelatnosti Ivu Bogovića. Katedra je tijekom 2023.g. imala dva stalno zaposlena radnika.

Kao i dosadašnjih godina, za provedbe redovnih i programskih djelatnosti tijekom 2023. godine održali smo niz sastanka, radnih dogovora, pripremili i poslali preko 20 prijavnica na razne natječaje, zaprimili i otposlali više stotina dopisa, a proveli smo i godišnje popise imovine muzejskih zbirki, knjiga i ostale imovine.

Katedra je 7.3.2023. g. organizirala književno-pjesničku večer pod nazivom „*Besede ča va škurom svite*“ povodom prve obljetnice smrti naše Vlaste Juretić. Večer je bila posvećena Vlastinim stihovima i pjesmama iz djela njezinog bogatog književnog opusa.

U travnju su dovršeni dogovori između Katedre i Općine Čavle oko sklapanja Ugovora o privremenom upravljanju i korištenju Kaštela Grobnik te je sklopljen ugovor kojim je Katedra ponovno postala upravitelj svih vanjskih i unutrašnjih prostora Kaštela (osim ugostiteljskog objekta, neuređenog prostora palasa u prizemlju i okrugle dvorane). Katedra je ovlaštena prostore Kaštela dati na komercijalno korištenje uz naknadu. Ti prihodi su u cijelosti prihodi Katedre, od kojih 50 % prihoda Katedra ulaže u prostor i opremu Kaštela, a 50% koristi za vlastite potrebe. Ugovor je sklopljen na godinu dana uz mogućnost suglasnog produženja. Također je donesena Odluka o davanju u kratkoročni najam prostora Kaštela kojom se utvrđuju uvjeti, način i postupak davanja u kratkoročni najam prostora te cjenik.

04. svibnja je održan program **Noć tvrđava** koji je uključivao rad s djecom i interpretacijsku šetnju Šetnicom Zakona 9 gradova pod vodstvom Marijana Zidarića, voditelja Interpretacijskog centara.

U sklopu **Svjetskog dana glazbe** 21. lipnja održan je jazz koncert Zorana Majstorovića i sastava Atma Mundi koji je bio vrlo dobro posjećen.

Izvršene su pripreme za redovnu godišnju Skupštinu Katedre koja je održana 18. svibnja 2023. i na kojoj je, uz ostalo, promijenjen Statut te prihvaćen novi vizualni identitet Katedre. Znak Katedre i dalje predstavljao glagoljsko slovo Č, ali sada smješteno unutar stiliziranog oblika kamena, kao dijela gromače/suhozida, na karmin crvenoj podlozi prema idejnom rješenju Anamarije Reljac. Uz znak se može koristiti i stilizirana silueta Kaštela Grobnik i Grada Grobnika koji je izradio Toni Buterin.

Nastavljen je rad na web stranici te otvoren instagram profil.

12. kolovoza 2023. godine na prostoru Šetnice Z9G, iza crkve, održano je vrlo posjećeno promatranje zvijezda Perzeida, uz čitanje poezije.

Na prijedlog Čakavskog sabora Žminj kao naše krovne udruge, u Kaštelu smo dana 21. listopada 2023.g. bili domaćin redovne skupštine Čakavskoga sabora Žminj.

Krajem godine odlučeno je da se sklope ugovori o suradnji s udrugom Muzika u koracima radi provođenja glazbene poduke zainteresiranih osoba u Kaštelu Grobnik te s Vlatkom Janjić, vlasnicom obrta Kreativni atelje radi održavanja likovnih radionice u Kaštelu Grobnik, a koje su osmišljene da u ljudima probude kreativnu stranu i zabave se. Obje radionice namijenjene su djeci i odraslima, a za održavanje radionica predviđen je prostor obnovljene Galerije, točnije, krajnja galerijska prostorija.

I nadalje, kao nositelju zaštićenog nematerijalnog kulturnog dobra – grobničkoga govora neprekidna nam je obveza briga da provodimo programe koji se odnose na njegovu zaštitu i briga da se u javnosti objavljuju lektorirani tekstovi grobničkoga govora.

Programska djelatnost

1. Jedna od osnovnih djelatnosti **Katedre je muzejsko-galerijska djelatnost**, s dva muzejska fundusa (Etnografska zbirka i Zbirka suvremene likovne umjetnosti Grobnik) o kojima treba voditi stalnu brigu. Stoga smo s veseljem dočekali dan otvorenja obnovljene Galerije suvremene umjetnosti Grobnik 15. prosinca 2023. g., a koju smo otvorili izložbom fotografija Marka Valjaka „Evocirati i provocirati“.

Obnova Galerije je financirana sredstvima u sklopu EU projekta „Povežimo se baštinom“. Otvorenju je prisustvovao velik broj posjetitelja te predstavnici Ministarstva kulture i medija, PGŽ i Općine Čavle. Pretežni dio aktivnosti vezano za muzejsko-galerijsku djelatnost odnosio na zaštitu i čuvanje pohranjenih umjetnina i eksponata te one muzejsko-galerijske djelatnosti koje uključuju

potrebno dokumentiranje kao i rad ureda Katedre koji pruža svu potrebnu podršku provedbama Katedrinih programa i projekata.

18. svibnja 2023. godine u sklopu obilježavanja EU noći muzeja održane su dvije radionice: jedna glazbeno-likovna za djecu koju je vodila udruga Muzika u koracima i jedna likovna za odrasle koju je vodila članica predsjedništva Barbara Brnelić.

2. U sklopu Katedrinog projekta **zaštite grobničkoga sira i palente kompirice** kao nematerijalog kulturnog dobra Republike Hrvatske imenovana je radna skupina u sastavu: Toni Buterin, voditelj te članovi Silvana Demark, Sanja Zubčić, Ada Maršanić, Frenki Fućak te Nikola Vrančić kao predstavnik udruge Palentar.

Uz to što smo zaštitili grobničku čakavštinu kao nematerijalno dobro Republike Hrvatske, druga je naša inicijativa bila da se zaštite grobnički sir i palenta konpirica, kao znakovi prepoznatljivosti gastronomske i kulturne povijesti Grobnišćine. U sklopu tog projekta dana 25.11.2023. g. održan je tematski **znanstveno-stručni skup "Grobnišćina; tragovi, znakovi i smjerokazi"**. Skup je godine okupio hrvatske znanstvenike i istraživače koji su svojim izlaganjima predstavili rezultate istraživanja ovčarstva i proizvodnje sira na Grobnišćini. Skup je i ove godine uspješno vodila naša dopredsjednica prof. dr.sc. Sanja Zubčić, a na skupu su dodjeljene i zahvalnice dugogodišnjim sudionicima znanstvenih skupova.

3. Interpretacijski centar

Katedra ČSG 2023. g., uz Kaštel, preuzima od Općine Čavle i Interpretacijski centar te se u isto vrijeme suočava s potpunim kolapsom samog prostora interpretacijskog centra zbog propuštanja i vlage te učestalih kvarova na projektorima u Sokolani. Unatoč tome, u možemo zaključiti kako je prisutan osjetan porast dolazaka grupa na interpretacijsku šetnju, svih dobnih skupina i iz raznih krajeva Hrvatske. Najzastupljeniji su i dalje gosti s područja PGŽ, a onda i sa zagrebačkog područja te iz Like i Slavonije. Pojedinačnih posjetitelja je 2023. godine bilo više od 1000. , a vjerujemo kako bi ova brojka bila 30-ak % veća da nismo morali zatvoriti IC te staviti Sokolanu van funkcije, a zbog uništenog prostora, odnosno opreme, uslijed enormno intenzivnih kišnih razdoblja i propuštanja Kaštela.

No, bez obzira na nedostatak nekih alata, pokazalo se da živi interpretator može uspješno nadomjestiti te nedostatke, pa se dolazak organiziranih grupa nastavio jednakom dinamikom. Počeli smo s intenzivnijim "marketingom" prema školama i srodnim ustanovama i organizacijama, a sve smo češće i dio obilaska grupa koje dolaze posredstvom turističkih agencija, posebno, agencije Olivari Tours. Financijski, ostvarili smo rast od 100% u vidu naplate posjete grupa, što nije posebno, uzmemo li u obzir da se naplata uvela s početkom 2023. godine.

4. **Grobnička jesen** otvorena je 29. rujna 2023. g. manifestacijom Volim i čuvam svoj Kaštel, projekt kojega je već ranije zamislio Vjeko Alilović, a provela Katedra. U projektu je sudjelovalo više od 250 učenika nižih razreda OŠ Čavle koji su svojim ručicama obgrlili cijeli Kaštel, a tom prigodom je svima uručena plaketa „Čuvara Kaštela.

U nastavku događajima bogate Grobničke jeseni proveden je tradicionalni natječaj **Darovani, natječaj za najbolje učeničke likovne i literarne radove na čakavici**, koji svojim programom spaja kulturno-povijesne baštine (osobito nematerijalne) sa suvremenim dječjim stvaralaštvom, ali je ujedno i jedan od direktnih doprinosa Katedre k zaštiti, očuvanju i promicanju čakavskih govora Primorsko-goranske županije, prvenstveno grobničkog govora kao zaštićene nematerijalne kulturne baštine Republike Hrvatske. Unutar projekta *Darovani* provedeno je:

- **prikupljanje proznih i poetskih uradaka na čakavštini te likovnih ostvarenja učenika** osnovnih škola Primorsko-goranske županije,
- **odabir i lektoriranje zaprimljenih učeničkih uradaka (na grobničkom govoru, ali i na drugim čakavskim govorima)**. Učitelji – mentori ove su godine prijavili preko 1000 literarnih i likovnih uradaka čiju su kvalitetu prosuđivali članovi povjerenstava za literarna ostvarenja čiji su sastav činili: sveučilišna profesorica dr.sc.Sanjom Zubčić, Cvetana Linić i Veljko Franović te povjerenstvo za likovna ostvarenja u sastavu; izv. prof. dr. art. Celestina Vičević (Akademija primijenjenih umjetnosti), Dajana Radoš (asistentica na Akademiji primijenjenih umjetnosti) i Barbara Brnelić, umjetnica i profesorica likovne kulture te Tanja Stanković, profesorica likovne kulture.

Projekt Darovani je i ove godine vodila Tanja Stanković, a učenici i njihovi mentori su prigodno nagrađeni.

14. listopada 2023. g. je u Domu kulture Čavle održan susret zborova u suorganizaciji sa mješovitim zborom Castrum Čavle, u sjećanje na Vlastu. Na susretu je sudjelovalo 9 zborova, bio je lijepo posjećen te je zaključeno da ova manifestacija postane trajna.

20. listopada -u Kaštelu je predstavljena knjiga Vesnje Prešnjak Miculinić, a 27. listopada je održano Županijsko natjecanje u čitanju te predstavljena knjiga poezije Sandre Polić Živković.

3. studenoga je u Crkvi sv. Filipa i Jakova održan Koncert klasične glazbe povodom Svih svetih pod nazivom *Seh duš dan*.

10. studenoga je održan Znanstveni skup posvećen zaštiti palente kompirice i grobničkoga sira

15. prosinca 2023. g., otvorili smo obnovljenu Galeriju izložbom fotografija Marka Valjka „Evocirati i provocirati“ .

Svega ovog ne bi bilo bez izuzetne podrške naše Općine Čavle, Ministarstva i medija RH i njihove financijske podrške, stoga im se najljepše zahvaljujemo. Zato iskrenu zahvalu upućujem svim članovima Predsjedništva Katedre i članovima Katedre na nesebičnom volonterskom radu kao i zaposlenicima Katedre koji su doprinijeli da se realizira zahtjevan plan i program u 2023. g.

Isto tako, zahvaljujem na uspješnoj suradnji udrugama *Grobnički dondolaši*, *Palentar* i *Vidov san te KUD-u Zvir* i *MZ Castrum* te medijskim pokroviteljima.

Zahvaljujem i našim donatorima Peknjici Lišćevica, Promex, Peknjici Čavjanka, gospodarstvu Frankulim te svim drugima koji podupiru naše programe.

Da je naš rad prepoznala i cijenila šira društvena zajednica i da je naš rad stvarno vrijedan, govori činjenica da je Katedra u 2023. godine, zbog svojih iznimnih doprinosa u kulturi našeg kraja tijekom 2022. godine, dobila čak dvije godišnje nagrade i to od strane Primorsko goranske županije i Općine Čavle.

Predlažem Skupštini usvajanje izvješća.

Grobnik, lipanj 2024. g.

Predsjednica Katedre ČSG,
Silvana Demark

